Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Mercator, Gerhard

Amsterodami, 1610

Sicilia

urn:nbn:de:bsz:31-118360

Visual Library

Sicilia.

Regio. Nominaque unde dicta.

SIcilia ante omnes Mediterranei maris Inſulas claritate eminens, Thucydidi *Sicania* a *Sicano*, qui, ut Solinus & Capella ſcribunt, cum Iberica manu in eam terram ante bella Trojana devenit. *Trinacria* pluribus, ac præſertim Poetis, ob tria Promontoria. Aſpecie etiam *Triquetra*: tribus enim Promontoriis in diverſa procurrens, Græcæ litteræ imaginem quæ Delta dicitur, efficit. Tria illa Promontoria autem ſunt *Pelorus*, *Pachynus* & *Lilybaum*. *Sicelia* Græcis. Ceterum ut quidam arbitrantur

——Trinacria quomdam Italiæ pars una fuit, ſed pontus & æſtus.
Mutavere ſitum: rupit confinia Nereus Victor, & abſciſſos interluit æquore monteis.

Situs.

Atque hinc *Rhegium* in Italia dictum quod illic Siculum latus ab Italia divulſũ. A Septentrone Mari Tyrrheno ſeu Infero pulſatur; ab Ortu Hadriatico vel Supero & Ionio; ad Auſtrum Africo Mari, & ad Occidentem Sardoo. Thucydides lib. VI ſcribit ambitum Siciliæ non multo minorem eſſe octo dierum itinere. Tantaque cum ſit, tamen tantum XX Stadiorum intervallo dirimi a terra continenti.

Cœli temperies. Soli fertilitas.

Inſula porro hæc ſalubritate Cœli, Soli fertilitate, Frugum omnium copia rebuſque aliis, quibus indiget Mortalium uſus, maxime præſtat. Subjacet enim quarto Climati, quod Cœli clementia ſex aliis antecellit. Quo fit, ut, quidquid Sicilia gignit, ſive Soli, ſive Hominis ingenio, ut Solinus ait, proximum ſit iis quæ optima judicantur. Marcus Cato eam Cellam Penariam Reip. Nutricemque Plebis Romanæ apellavit: Horreum Pop. Romani Strabo. In Agro Sunenſi, in quo raptam Proſerpinam Veteres finxerunt, loco quem dixerunt *Umbilicum Siciliæ*, tanta eſt Frumenti ubertas, ut ex uno Tritici Modio centum colligantur; quem Agrum idcirco vocant *Campe dallo cento Salme*. Huic tamen non cedit Ager Leontinus, de quo videndi, Cicero III Verrina. Quid Vina commenorabo optimi ſaporis odoriſque? Vina in Sicilia laudatiſsima premi, Plinius (qui in recenſendis Vinis quibuſque optimis diligentiſſimus ac prope curioſus fuit) peculiariter prædicat. *Balincium* enim Vinum (quod Mulſi ſaporem habet) in Sicilia ponit. Vocant autem *Mulſum* vinum melle affectum, unde conjicitur *Balincium* Vinum illud eſſe quod *Muſcatellum*, exactæ dulcedinis vocant. Vvas namque, quarum Apes ſunt avidæ, a quibus & *Apianæ* dicebantur eas & Muſcæ quoque, ut inquit Columella, inſectantur, a quibus *Muſcatellæ* vulgo nunc dicuntur, ex quibus Vinum dulciſsimum, & eximiæ ſuavitatis exprimitur, quod *Muſcatellum* dicitur: licet plerique a Muſci odore, quo plurimum redolet, id ei nomen impoſitum, exiſtiment. Hac ætate Vinis Siculis jure optimo præſtantia debetur, quod cum Italis non impari certamine contendant, tum quod palato æque arrideant, tum quod ætatem optime ferant. Oleum item Sicilia ubertate quadam, & abundantia fundit, Saccarum, Crocum, Mel, Sal, omnis ferme generis Fructus nobiliſsimos, & Sericum præſtantiſsimum. Eſt præter hæc Sicilia Metallis etiam dives: Aurum namque habet, Argentum ac Ferrum, & Alumen. Lapides quoque precioſos gignit, Smaragdum, Achatem, Betyllum, Porphyriten, Iaſpidem.

Animalium varietas.

Boum, Pecorum, ceterorumque Animantium Armentis Gregibuſque denſiſsiſsimis præſtat. Damarum etiam Aprorumque Venatione, ac Perdicum ac

Ataginum

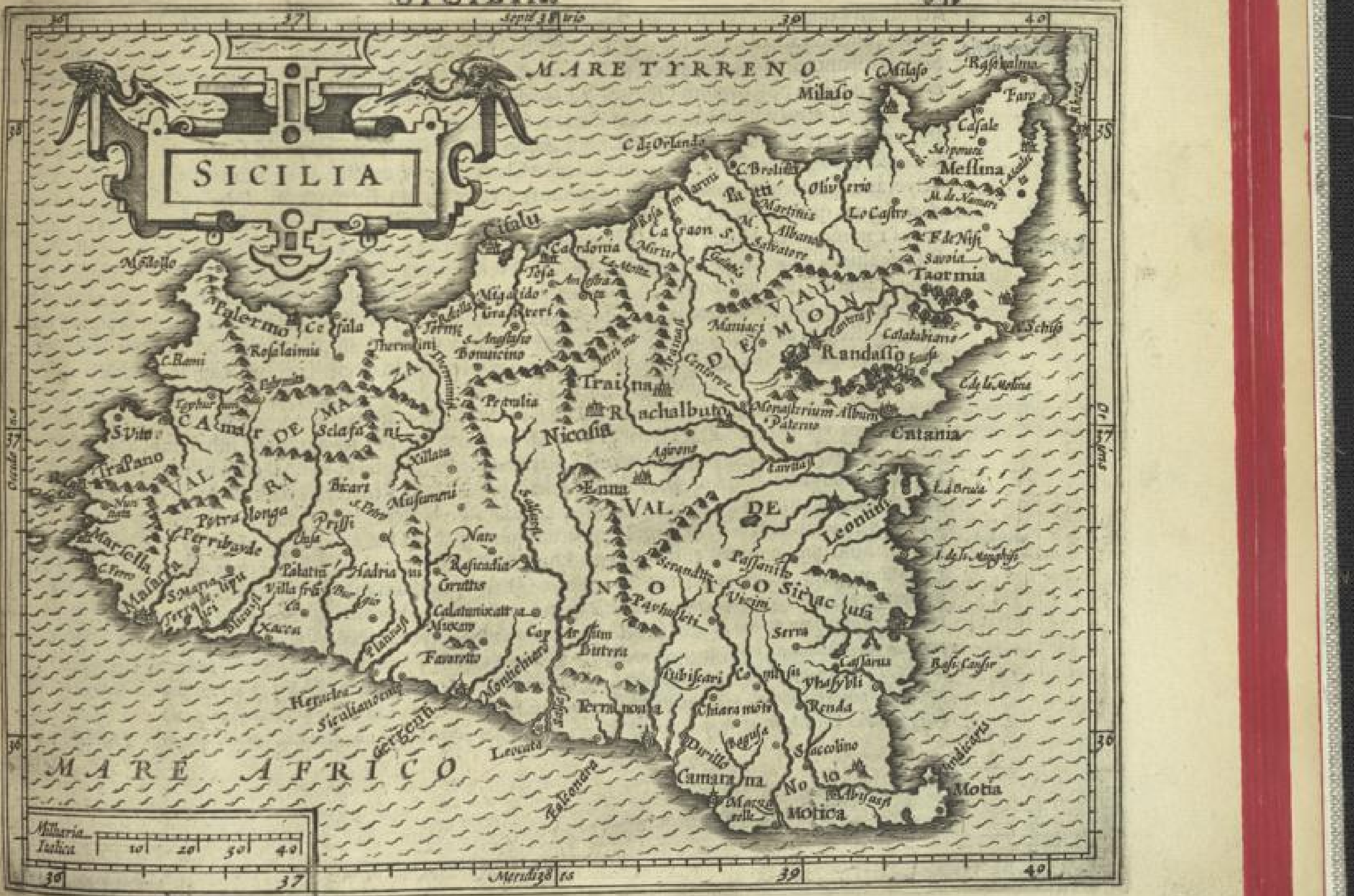

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ataginum (quas *Francolinas* vulgo appellant) Aucupio inſignis eſt. Falcones ſacri & peregrini, volatilium, hoſtes , aliunde advolantes, his etiam capiuntur. Regionem hanc primi tenuere *Leſtrygones* immanes ; tum

Imperium majorum.

Sicana Hiſpanorum Coloni ; acceſſere *Troianorum* & *Cretenſium* populi. Poſtea *Græci* eam appetivere , inde *Romani* , & quidem poſt diviſum Orientis & Occidentis Imperium Conſtantinopolitanis paruit per annos pene CC. Sub *Juſtiniano* autem Imperatore Inſulam *Gothi* invaſere, qui ipſi annos XVII a *Beliſario* expulſi ſunt. Poſtea occupavere eam *Saraceni* ſub Michaele Balbo, qui CCCC annos ea potiti ſunt. Hi *Normannis* ceſſere: Succeſſere *Langbardi*, *Suevi* , *Germani* : ſed his a Clemente IV , exactis, *Galli* rerum potiti per annos XVII ad veſperas uſque Siculas, quæ incidere in annum CIↃCCLXXXII. Ex eo paruit *Aragonenſibus* ,uſque ad *Ferdinandum Regem*, quo extincto *Hiſpaniarum Reges* Aragoniæ & Siciliæ imperium poſſedere. Plinius in hac Vrbes LXXII numeravit. Hodie ſunt civitates & Opida CLXXIII , Magino teſte. Regni Metropolis eſt *Panormus*

Urbes.

Ptol. & aliis : *Palermum* , *Palerno* hodie. Vrbs eſt vetuſtiſsima , Phoenicum Colonia , uti oſtendunt Epitaphia aliqua Litteris Chaldaicis conſcripta. Exiſtimatur temporibus Abrahami exſtructa. Sita eſt loco amœno & fertiliſsimo. Ad Septentrionem ſpectat, Pelagoque adluitur Tyrrheno , Muris ſepta altiſsimis , quod opus eſt Friderici Regis : Secundum mare Arx eſt , quæ noſtra tempeſtate amplificata ,quod *Caſtrum ad Mare* nominant. Tres item antiquæ Civitatis Portæ, & veteres Muri multis cum Turribus Lapide quadrato conſtructi, etiam num manent. Templum eſt Panormi D. Petro Sacrum , a Rogerio Siciciliæ Rege conditum, quod ſua pulchritudine & rerum precioſarum apparatu , ceteris , quæ in Italia nunc uſquam exſtant, ſeu veteribus , ſeu novis merito præferri conſtat : quo nomine ab omnibus , qui Panormum aut inhabitant aut inviſunt viris, non imperitis modo, ſed ingenio etiam doctrinaque præſtantibus , ſumma cum admiratione ac voluptate frequentatur. Major etiam totius Vrbis Eccleſia reticulata eſt ſtructura, quadrato ac diverſis in exteriori facie imaginibus figuriſque inciſo ac perpolito Lapide a Gualtherio hujus nominis II Archiepiſcopo , anno CIↃCLXXXV fundata : ubi Regum Reginarumque Siciliæ ac Ducum quoque corpora ſunt recondita. Eſt & Gymnaſium publicum & Xenodochium. Longum foret reliqua hujus Vrbis ornamenta & præclara ædificia commemorare. Reliquæ Civitates ſunt, *Syracuſæ*, urbs quondam maxima, quam ita Orator deſcribit Actio: IV in Verrem. *Urbem Syracuſas maximam eſſe Græcarum Urbium pulcherrimamque omnium , ſæpe audiſtis. Eſt, Judices, ita ut dicitur: Nam & ſitu eſt cum munito, tum ex omni aditu vel terra vel mari , præclaro ad adſpectum , & Portus habet prope in ædificatione adſpectuque urbi incluſos. Qui quum diverſos inter ſe aditus habeant , in exitu conjunguntur & confluunt. Eorum conjunctione pars Opidi quæ appellatur Inſula , mari diſjuncta anguſto , ponte rurſum adiungitur & continetur. Ea tanta eſt urbs , ut ex quatuor urbibus maximis conſtare dicatur , quarum una eſt ea quam dixi Inſula : quæ duobus portubus cincta, in utriuſque portus oſtium aditumque projecta eſt : in qua eſt domus , quæ regis Hieronis fuit , quæ*

Prætores

Prætores uti ſolent. In ea ſunt ædes ſacræ complures: ſed duæ, quæ longe cæteris antecellunt, Dianæ una, & altera quæ fuit ante iſtius (Verris) *adventum ornatiſſima, Minervæ. In hac Inſula extrema eſt Fons aquæ dulcis, cui nomen Arethuſa eſt, incredibili magnitudine, pleniſſimus piſcium: qui fluctu totus operiretur, niſi munitione ac mole Lapidum a mari disjunctus eſſet. Altera autem eſt Urbs Syracuſis cui nomen Acradina eſt, in qua Forum maximum, pulcherrimæ Porticus, ornatiſſimum Prytaneum, ampliſſima curia, templumque egregium Jovis Olympij, cæteræque urbis partes una lata via perpetua multiſque tranſverſis diviſæ, privatis ædificiis continentur. Tertia eſt Urbs, quæ quod in ea parte Fortunæ Fanum antiquum fuit, Tyche nominata eſt, in qua & Gymnaſium ampliſſimum eſt, & complures ædes ſacræ, coliturque ea pars, & habitatur frequentiſſime. Quarta autem eſt urbs, quæ quia poſtrema ædificata eſt, Neapolis nominatur, ad quam Theatrum eſt maximum, præterea duo templa egregia, Cereris unum, alterum Liberæ, Signumque Apollinis, qui Temites vocatur pulcherrimum & maximum.* Hodie tam amplæ urbis decora omnia periere: ruinæ exſtant & Opidi partes. *Meſſana* urbs freto incumbens, cujus Incolæ primum Meſſanenſes, poſtea Mamertini dicti ſunt, noti Punicis & Atticis bellis, ex Herodoto & Thucydide. *Catina*, quæ etiam *Catana*, Patria Charondæ Legiſlatoris, Gymnaſio hodie celebris. *Taurominium* urbs a Zanclæis condita, hodie *Taormina*. *Leontium* patria Gorgiæ Sophiſtæ. *Agrigentum* pervetuſta Civitas, quam olim Carthaginenſes everterunt, & Megalus atque Feriſcus rurſum inſtaurarunt. Sunt etiam *Auguſta* antea *Megara*: *Caſtrogianum* olim *Ennea*: *Drepanum*, *Monreale*, *Heraclea*, & aliæ urbs complures. Fluminibus rigatur plurimis, in quibus. ut & in Lacubus Mugilum, Aloſarum, Anguillarum, Tincarum & Troctarum non ſpernenda captura. In Mari vero Thynnorum *Flumina.*
non modo ad Pachynum ſed ad Panormum etiam & Drepanum; ac omnem eam, quam Mare Tyrrhenum adluit, oram, larga captura. *Mare.* Capiuntur & in Freto Meſſonenſi Xiphii. Siculum Mare omni denique Piſcium genere benigniſsimum eſt, & Mullorum copia, quos Græci Trichias, Barbatos autem Sophron. & Cic. vocant, & Murenarum ac Horycinorum, qui teſte Athenæo lib. VII ſecundum obtinent locum, inſigne. Fretum autem Siculum anguſtum, anceps, atrox, ſævum, Scyllæ Charybdiſque nominibus infame. *Montes* præcipui *Montes.*
ſunt *Ætna* & *Eryx*. *Ætna*. *Cœleſtis Columna* cognominatur Pindaro. *Tiphœum* eum vocat Silius Italicus. Hodie *Monte Gibello* aut *Mongibello* nominant. Aſsiduis ignibus flagrat. Deſcribitur a Virg lib. III Æneidos, Plinio lib. III cap. VIII, Mela lib. II cap. VII, Solino, aliis. *Eryx* maxime memoratus ob delubrum Veneris ab Ænea, quod ſcribitur conditũ. In Sicilia Archiepiſcopi *Panormitanus*, cui ſubjecti Epiſcopi *Agrigentinus*, *Maſarenſis*, *Milevitanus* ſive *Maltenſis*. *Montis Regalis* Archiep cui ſubſunt *Siracuſanus*, & *Cathanenſis*, *Meſſanenſis* Archiep cui *Cephaludenſis*, *Pacenſis*, *Liparienſis*, *Marci* & *Militenſis*, nunc *Milazza*.